

4. Інноваційні ресурсозберігаючі технології: ефективність в умовах різного фінансового стану агроформувань: [монографія] / За ред. професора Г.Є. Мазнева. – Харків. Вид-во «Майдан», 2015. – 592 с.

5. Білінська В.Ю. Сучасні інноваційні технології в сільському господарстві: основна характеристика та перспективи впровадження / В.Ю. Білінська // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2015 – № 7 (102). – С. 74-80.

6. Павлова Г.Є. Управління інноваційним розвитком аграрного сектора національної економіки: дис. докт. ек. наук / Павлова Галина Євгенівна. – Д., 2016. – 437 с.

ДОВГОПОЛ Є.О., ХИРНА Ю.С.*

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

ЕКОНОМІЧНА СУТЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ

Конкурентоспроможність можна розглядати як здатність підприємства витримувати конкуренцію та протистояти конкурентам або як результат на скільки ефективно підприємство задовольняє потреби споживача у порівнянні з конкурентами, які пропонують аналогічний товар або послугу.

Фатхутдинов Р.А. визначає конкурентоспроможність як властивість об'єкта, який характеризується ступенем реального або потенційного задоволення ним потреби порівняно з аналогічними об'єктами, які представлені на даному сегменті ринку. При цьому конкурентоспроможність являє собою здатність витримувати конкуренцію порівняно з аналогічними об'єктами на ринку [5]. Згідно теорії Райзберга Б.А., конкурентоспроможність – реальна й потенційна можливість підприємства у існуючих умовах виробляти та реалізувати продукцію, яка за цінними й неціновими характеристиками є більш привабливою для споживачів, ніж у конкурентів [4].

Визначення конкурентоспроможності, яке найбільш нам імпонує, являє собою потенційну або реалізовану здатність підприємства до функціонування у релевантному зовнішньому середовищі, що ґрунтується на конкурентних перевагах і таким чином відображає його позицію відносно конкурентів [1].

Введення терміну «конкурентні переваги» і розроблена М. Портером теорія конкурентних переваг дають методологічну основу для визначення категорії «конкурентоспроможність». На думку М. Портера, конкурентоспроможність економіки визначається продуктивністю, з якою країна, регіон або кластер використовує свої трудові та природні ресурси і капітал [3]. Загалом, конкурентні переваги можна розглядати як концентрований прояв переваги над підприємствами – конкурентами в різних сферах діяльності. Тобто це є випередження конкурентів за рахунок вдалої реалізації ринкових факторів успіху чи ключових компетенцій. З погляду на джерела виникнення конкурентних переваг підприємства, їх можна поділити на дві групи: переваги низького і високого рівнів. При чому конкурентні переваги низького рівня для підприємства утворюються при використанні дешевої робочої сили, доступних недорогих джерел сировини тощо, що за сучасних економічних умов не є стабільними, тому такі переваги можуть швидко зникнути. Конкурентні переваги підприємства високого рівня формуються за наявності кваліфікованих кадрів, застосування новітніх інновацій, високих технологій і т.п. Інша класифікація конкурентних переваг поділяє їх на зовнішні та внутрішні. Зовнішні конкурентні переваги базуються на відмінній якості товарів, що утворює головну цінність для споживача, а внутрішні формуються на перевагах підприємства стосовно мінімізації виробничих витрат порівняно з конкурентами.

---

* Науковий керівник – Мандич О.В., к.е.н., доцент

Використовуючи зазначений підхід, ми можемо характеризувати конкурентоспроможність підприємств та продукції через систему базових показників ефективності поточної діяльності, адже головним критерієм оцінки поведінки оператора ринку є результативність [1-3].

Література.

1. Іващенко О.В. Економічна сутність категорії «ринок» / О.В. Іващенко // Вісник ХНАУ. Серія «Економіка і природокористування». – Випуск 5.– Х. : ХНАУ, 2007. – С. 161-165.
2. Іващенко О.В. Формування прибутку с сільськогосподарських підприємствах / О.В. Іващенко // Вісник СНАУ. Серія «Економіка та менеджмент». – Вип. 4 (35). – Суми : СНАУ, 2009. – С. 71-76.
3. Мандич О.В. Основні фактори формування ринкової позиції зерновиробників / О.В. Мандич // Вісник ХНТУСГ. – Вип. 149. – Харків : ХНТУСГ, 2014. – С. 224-229.
4. Райзберг Б.А. Курс управління економікою / Б.А. Райзберг. – СПб. : Питер, 2003. – 528 с.
5. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление / Р.А. Фатхутдинов. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 312 с.

DYADKIN O.S.*

*Petro Vasylenko Kharkiv National
Technical University of Agriculture*

THE DEVELOPMENT OF THE BIOFUELS INDUSTRY, AS A WAY OF OVERCOMING ENERGY DEPENDANCY

Energy security of the country – the urgent issue of any state. Significant energy price hike for Ukraine urges to seek and implement alternative energy sources. The use of biofuels is an effective means of reducing energy dependence of the state. One of the universal energy is biomass on Earth. It allows you to receive not only food but also energy. Today biomass fuel can be used for different purposes – from heating homes to electricity and fuel for vehicles.

World experience proves that renewable energy is essential in our time. Production and use of biofuels solves simultaneously a number of issues.

The leaders and the most suitable areas for development of biofuel production in Ukraine are considered Polissia and parts of Western Ukraine. These regions have good raw materials.

Global oil reserves are depleted, prices are rising, scientists are seeking new sources of renewable energy. Heads of leading European states last year voiced purpose, and that affects our country, in the next 2-3 years biofuels should constitute 20% of the fuel used in the EU.

Scientists believe that during the good policy of Ukraine will be able to give 50-75% of the total consumption of alternative fuels Europe, and profitability will be over 50%.

Biofuels produced in 20 regions of Ukraine. And not only is the raw materials for its production – from grains and legumes and ending waste animal farming.

The main barriers to innovation development of Ukraine in including it in the biofuels industry are:

1. insufficient and outdated economic structure of the country;
2. poor financing for the development of innovation.

---

* Supervisor – Kolpachenko N.M., Senior Lecturer